

KW

VEURNE/Natuur

Vijzelgemaal aan de Speievaart Veurne zal de voeten droog houden van De Moeren tot in Duinkerke

Vlnr. gouverneur Carl Decaluwé, Veurnse burgemeester Peter Roose, ingenieur Glenn Mares, gedeputeerde Bart Naeyaert. © (Foto MVQ)

Myriam Van den Putte Journaliste Het Wekelijks Nieuws
30/09/2021 om 19:593 min leestijd

Donderdag verzamelden alle betrokken partijen bij het nieuwe vijzelgemaal aan de Speievaart in de Duinkerkestraat in Veurne naar aanleiding van het einde van de werken. Het Interreg V-project Mageteaux was een uniek huzarenstuk dat voor een oplossing heeft gezorgd om de wateroverlast en het overstromingsgevaar in het grensoverschrijdende gebied van De Moeren te beperken.

Water stopt niet aan de grenzen... In het grensoverschrijdende poldergebied van De Moeren stroomt het water van Frankrijk naar België en omgekeerd. De klimaatverandering dwingt de actoren in de Frans-Vlaamse regio om zich hiertegen te wapenen, en het overstromingsrisico en de voorspelbare gevolgen onder de loop te nemen. Tijdens periodes van hoge waterstanden

en hoge debieten bereiken de kunstwerken die het water in de zee lozen in Duinkerke en Nieuwpoort hun limieten, wat tot overstromingen kan leiden in de grensoverschrijdende kustzone, namelijk in de Binnen- en Buitenmoeren. Het overtollige water kan ook niet worden opgevangen in bufferbekkens door de lage ligging. Het doel van het project Mageteaux was precies om de wateroverlast te beperken door de afwatering bij hoogwater te verbeteren. De projectpartners sloegen de handen in elkaar voor een grensoverschrijdende beheersing en beheer van de waterafvoer tussen Duinkerke en Nieuwpoort. Dat project werd voor 55% gefinancierd met middelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en bestond uit drie luiken die tegelijkertijd werden aangepakt.

Het eerste luik was het bouwen van de nieuwe kunstwerken, een schuifconstructie op de site van de '4 écluses' in Duinkerke en een noodpompgemaal op de Speievaart in Veurne. Het tweede luik gaat over het wettelijke en juridische aspect. Daarvoor moest de Frans- Belgische overeenkomst van 1890 omtrent de afwatering van de Moeren worden aangepast. Een grensoverschrijdende samenwerkingsovereenkomst tussen alle bevoegde waterbeheerders zal de werking van de kunstwerken regelen. Dit juridische luik moet nog worden afgewerkt. Het derde luik gaat over het sensibiliseren van de bevolking voor de klimaatverandering en de voorspelbare gevolgen.

“De Moeren zijn een precaire streek met veel wind”, zegt Peter Roose, burgemeester van Veurne. “Zo’n 400 jaar geleden stond de regio regelmatig onder water en werd de streek geassocieerd met onguere personen die zich in het moerasgebied ophielden. Maar ook toen al werd er naar oplossingen gezocht om De Moeren droog te leggen, met dijken, molens en vijzels... Met deze nieuwe constructie helpen we het evenwicht in de natuur te bewaren en onze vruchtbare landbouwgronden droog te houden.”

Gouverneur Carl Decaluwé voegt eraan toe: “Dit is een belangrijk dossier voor Vlaanderen en Frankrijk, zeker bij de huidige ‘climate change’ met het stijgen van onze zeespiegel. Dit was geen eenvoudig verhaal, maar na heel wat onderhandelingen zijn er goede afspraken gemaakt die tot een oplossing hebben geleid voor wanneer er een acuut probleem is.” Gedeputeerde Bart Naeyaert sluit zich hierbij aan: “Met de realisatie van dit project hebben we zowel in Duinkerke als in De Moeren voor de volgende 100 jaar droge voeten. Maar het was niet gemakkelijk om tot een verzoenende oplossing voor zowel Vlaanderen als Frankrijk te komen, want de angst voor overstroming langs beide landsgrenzen was heel begrijpelijk.”

Ingenieur Glenn Mares, die het project opvolgde voor de provincie, licht toe: “Langs Vlaamse zijde werd een pompstation aangelegd dat bij hoge waterstanden water vanuit de Speievaart zal overpompen op het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke. Zo wordt een tijdelijk gedeelde afwatering gerealiseerd en moet het water slechts 3 in plaats van 20 km afleggen. Het is een vrij grote constructie met twee pompen voor een gebied van zo’n 4000 hectare. Elke pomp kan 1250 liter water per seconde oppompen als ze op volle toeren werkt. De besturing gebeurt via het pompgemaal. Door de slechte ondergrond moesten we 36 funderingspalen van elk 12 m lang voorzien. De hele constructie weegt zo’n 1000 ton. Onder de rijweg is een koker geïnstalleerd voor de doorstroming en er is een verbindingsgracht van 150 m breed aangelegd. De buisvijzels zijn ‘visvriendelijk’ om het vissterftecijfer te beperken. Ze beletten dat vissen tussen de vijzel en de vijzelpoot knel komen te zitten. Langs Franse zijde werd een schuifconstructie gebouwd tussen het Canal de Furnes en het Canal Exutoire als bijkomende afvoermogelijkheid voor het water van het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke naar zee.”

Het kostenplaatje voor de werken aan het pompstation bedraagt 2,4 miljoen euro en daarvan is 500.000 euro gesubsidieerd door Europa.